

Izhaja v Trstu
 Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Posamične številke se prodajajo po 3 avš (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 44 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša:

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652. TELEFON šte. 1157.

Görz — Gorizia

ali

infamno žaljenje slovenske večine v deželi.

Mi smo že pred par dnevi priobčili dopis iz Gorice, ki je dajal krepkega izraza ogorčenju, ki je mora občutiti vsako slovensko srce radi brezobraznega preziranja našega jezika na novi državni železnici. Jednako priobčuje zadnja „Soča“ dopis, ki z vso odločnostjo nastopa proti infamnemu žaljenju slovenske večine v deželi. Ta dopis govori gotovo iz duše vsega naroda našega na Goriskem. Glasi se pa:

„Ko smo opazili trojezične napise v poslopju nove postaje na Blanci smo se nadejali da bo tudi glavni napis na pročelju trojezičen. Ali zgodilo se je, da se blesti z nove postaje nemško-laški napis: Görz — Gorizia. Zgodilo se je, da je ogromna večina prebivalstva v deželi dobila nov udarec, izvršeno je infamno preziranje slovenskega ljudstva, potisnjeni smo zopet v kot, na najnesranejši način smo zopet žaljeni v dno duše, pokazala je c. kr. oblast z nova svojo pravico ljubnost do nas, pokazala je, da nas smatra za manj vredne, za tako malo vredne, da ne smemo imeti na poslopju glavne postaje v deželi, v glavnem mestu našega dela dežele, na slovenskih tleh, napisanega v našem jeziku niti imena Gorica, katero so vendar Slovenci dali mestu in iz katerega šele sti nastali tujki: Görz — Gorizia.

Tujki se šopirita sedaj na novi postaji izvirnega imena mestu pa brezvspešno iščemo po pročelju postajnega poslopja.

To je tako nesramo žaljenje, da nimamo besed, da bi to zadostno izrazili. Slovenskemu Kanalu so naredili laški Canale, slovenskim Avčam laško spako Auzza, in celo na prvo mesto, za gorisko postajo pa ni bilo prostora lepemu slovenskemu krajevemu imenu Gorica. In vendar stoji goriski kolodvor na slovenski zemlji, služiti ima 3/4 prebivalstva slovenske narodnosti in le majhni 1/4 Lahov. Vkljub temu je bila železniška uprava tako nesramna, da je postavila samo nemško-laški napis v Gorici ter z infamno brezobraznostjo razžalila globoko v dušo ogromno slovensko večino v deželi. Na drzen in nevaren način se igrajo visoki gospodje z najglobljejšimi čustvi našega prebivalstva. Vsaki žalitvi sledi odgovor. Kaj, ko bi prišel na tako nevarno izraženo razžalitev tudi tej primeren odgovor? Ni ga Slovenca, ki bi ne bil ogorčen, razgret, ko je začel tako brezstidno preziranje in žaljenje, ni ga, ki bi ne gojil maščevanja za tako postopanje, ki škandalozno označuje razmere, v katerih živimo v ustavni državi. Ta dopis je tolmač resničnih čustev med slovenskim narodom. S svojim drznim čelom so dosegli izzivajoči faktorji popoln uspeh — za posledice

dice so torej odgovorni tudi ti faktorji. In dandanašnji živimo v nevarnih časih, saj gospoda ve, kaj se godi po svetu...

Odtujili so si srca prebivalstva po vsej proggi, kar se zna bridko maščevati, da železnica ne bo imela naravnega varuha takrat, kadar ga utegne najbolj potrebovati, kadar utegne zadoneti poziv: Slovenci! bodite varuhi, pomagajte, da se ne uresniči jo nakane laških anarhistov in Garibaldincev — takrat naj pomagajo oni, čijih jezik se blesti po višavah — kaj naj iščejo pri onem, čegar jezik prezirajo kogar žalijo v dno duše?!

Veliko ogorčenje vlada med Slovenci, in s krepkimi izrazi dajejo duška svojemu mnenju. Z Dunaja in iz Trsta čujemo toliko lepih besed o pravici, kadar jo je treba deliti, takrat pa nas udarjajo s polno pestjo v obraz na ljubo Lahom in Nemcem! Kaj bomo vedno tako hladnokrvno prenašali take udarce s polno pestjo? Kaj se bomo še zahvaljevali za nje? Ali nas ne učijo izgledi drugodi, kako treba nastopiti proti sramotilcem?!

Prestolonaslednik pride, železniški minister, tržaški namestnik, generali, škofje in drugi visoki dostojanstveniki... vsi ti pridejo in v isti bodo videli velikansko žaljenje Slovencev, če se ne odpravi še pravočasno. Ali pridejo morda celo potrditi to žaljenje?... In Slovenci naj bi razobešali zastave, klicali živio in se devotno klanjali! Kje smo vendar z glavo?...

Še je čas, da se taka infamnost odpravi, in odločno svetujemo, da se odloži otvoritev, dokler ni izginila ta infamija. Radi malenkostnih ozirov na izvestno stran vendar ni treba vzročati posledice, ki so lahko dalekosežne.

Govorili smo užaljeni in ogorčeni ob pravem času, z zahtevo, da vlada odpravi storjeno krivico čim prej tim bolje, ker otvoritev je pred durmi.

Po erupciji ogrenelih in vzkipelih čustev pridodaje „Soča“:

Dajemo prostora temu dopisu, ker se zrcali v njem užaljena slovenska duša, da se o pravem času odstrani zlo; visoki žalilci naj se ne izgrajo z ognjem! Dostavljamo, da smo marsikaj črtali ter podajemo dopis v oblaženi obliki, kajti Slovenci vendar še nismo — anarhisti!

Gradnje v tržaškem pristanišču pred proračunskim odsekom.

(Brzjavno poročilo.)

Dunaj 5. Proračunski odsek je nadaljeval debato o gradnji v tržaški luki. Pričetkom se je posl. Skene prosvedoval proti trditvi nekega dunajskega lista, češ, da izvira njegovo postopanje proti bivšemu ministru predsejniku dru. Körberju iz osebnih vzrokov. Govornik ni nikdar dvomil o absolutni poštenosti in integriteti dra. Kör-

berja. Njegovo postopanje nasproti dru. Körberju je povsem stvarne naravi.

Posl. Mazorana je vnovič naglašal, da niso tržaški poslanci nikdar v stvari gradnje v tržaški luki storili skupnih korakov. Po mnenju govornika je izvršitev kake gradnje gotovo ceneja, ako jo stavbno podjetje izroči neki banki, kakor pa na narobe. Govornik je prosil, naj členi odseka glasujejo za vladno predlogo in za resolucijo pododseka.

Posl. Mastalka je izjavil, da se Körberju ni posrečilo, da bi pobil težke obtožbe. Govornik je navajal kritiko predsednika pomorske vlade, ki je energično posegel vmes, da so prišla dela v pristanišču v pravi tir. Stranka govornika bo glasovala za predlogo, ker priznava veliko važnost pristanišnih del.

Govorili so še posl. Fuchs, Kramar in Starzynski, nakar je bila razprava zaključena. Prihodnja seja jutri ob 9. uri dopoldne.

Avstrijska delegacija.

(Brzjavno poročilo.)

Dunaj 5. Potem, ko je še državni vojni minister odgovoril na nekatere interpelacije, je pričela delegacija razpravljati o izrednem proračunu. Del. Kozlovski je naglašal potrebo, da se armadi dovoli potrebna sredstva. Del. Schlegel je razpravljajl vprašanje glede nameravanega oboroženja obeh armad z artilerijo. Grof Stürgkh je rekel, da je treba hitro odobriti izredni proračun. Govoré o skupnosti je menil govornik, da izhaja nevarnost razdružitve bolj od Avstrije nego li od Ogrske. Volilna reforma bo največ škodovala obstoju delegacij. Tudi vspešno sodelovanje med členi gospodske in poslanske zbornice bo vsled volilne reforme onemogočeno. (Živalna pohvala). Del. Lecher je protestiral proti izvajanjem grofa Stürgkha, rekši, da je mnenja, da se ne bo mogla več vzdržati sedanja delegacija in pragmatična sankcija v svoji sedanji obliki. Edino možni program bodočnosti je ločitev pragmatično skupnih stvari, nasprotno pa z Ogrsko skupno postopati na gospodarskem polju. Potem ko sta govorila še del. Kink in Loser ter je vojni minister odgovoril na razne interpelacije, je bil vsprejet izredni proračun. Na to je zbornica pričela razpravljati o okupacijskem kreditu.

Poročevalec dr. Šusteršič je s kratkimi besedami pričel razpravo, nakar je imel daljši govor del. Biankini, ki je posebno kritikoval uradništvo v Bosni, kateremu je očital korupcijo, podkupljivost in dobičkarstvo. Na to je bila debata prekinjena. Prihodnja seja jutri.

Odsek za volilno reformo.

(Brzjavno poročilo.)

Dunaj 5. Odsek za volilno reformo je razpravljajl danes o razdelitvi volilnih okrožij na Kranjskem. Posl. Löcker je predlagal, naj se število mandatov pomnoži za enega, da se omogoči Nemcem mandat v Kočevju. O tem se je pričela debata, ki se bo nadaljevala jutri.

da je njegovo velikost provzročilo važno križišče železnice, ki od todi stekajo k Alpam in in Apeninom ter širom blagoslovljenih lombardskih planot. V tem oziru hvalim uredbo italijanskih kolodvorov, katerih otirje je na vseh večjih postajah pokrito velikimi steklenimi strehami. Tudi na avstrijskih kolodvorih nahajamo to institucijo, ali v Italiji gosteje. No, zato so pa zopet druge prednosti naših kolodvorov, za katerimi laški pradelko zaostajajo. Mislim namreč arhitektonsko stran in komoditetne ozire. Kdor je prevozil kolodvore: južni v Gradcu, državni v Zagrebu, severni na Dunaju, Solnogradu, državni v Pragi, posebnbo pa v Prerovu na Moravi — po mojem mnenju je to eden najmodernejših kolodvorov v naši državi, — mi priznava da so to stavbe, ob katerih gradnji se je žulila dlan kiparjeva in je snival duh umetniških velikanov, stavbe toraj, ki imajo čisto monumentalno ceno. Prigovor, da je ob gradnji kolodvorov v Italiji odločevala štedljivost in praktičnost, ne velja, ker iz njih vsake okrožice se oglašja glasnik laških finančnih

Iz odseka za volilno reformo.

Včeraj so srečno dovršili razpravo in glasovanje o volilni reformi za Koroško. Krvava krivica, ki jo dela vladni načrt koroškim Slovincem — ostane. Večina je vsprejela vladni načrt. Ostane torej število mandatov in razvrščanje okrajev!! Proti predlogu posl. Ploja je glasoval tudi posl. Bartoli! Saj pravimo: vedno proti Slavonom! Jeden nemških govornikov je govoril naravnost brutalno proti koroškim Slovincem in je izrekel nado, da doživi, ko koroških Slovencev več ne bo!! To je torej proglašeno brutalno živinsko načelo ubijanja narodov! In Italijan Bartoli je glasoval s takimi poživinjenci. Ali ste čuli — gospod dr. Tresič?! In taki ljudje, ki so vedno hlapci zatiralcem, tlačiteljem in uničevalcem družih narodov, taki ljudje imajo še toliko žalostnega poguma, da jadikujejo radi — zatiranja! Je-li Bartoli morda tudi na Koroškem rešil kakov italijanski interes?! Ne, to ne — ali glas njegov za nemško brutaliteto ostane v sramoto za italijansko delegacijo in za vse italijanske politike!

Med Poljaki in Malorusi iz Galicije je prišlo baje do kompromisa. Po posredovanju poslanca dra. Kramarja se je razdelitev volilnih okrajev spremenila tako, da je Malorusom zagotovljenih 27 mandatov. Tudi to število sicer ni še pravično za sirote Maloruse. Ali zadovoljili so se menda, ker so videli, da je ob sedanjih razmerah nemožno več doseči.

Ogrska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo)

Budimpešta 5. Predsednik Justh je otvoril sejo ob 10. uri 10 minut. Zbornica je nadaljevala adresno debato.

Posl. Giesswein (ljudska stranka) je polemiziral proti izvajanjem zastopnikov narodnosti. Po mnenju govornika so poslanci narodnosti pogrešili s tem, da so osnovali lastni klub in da imajo separatistične tendence. Govornik je pozdravil v adresi izlasti one točke, ki se nanašajo na gospodarski razvoj.

Carinski konflikt med Avstro-Ogrsko in Srbijo

se poojstruje zopet tako, da se je bati gospodarskega boja med obema državama. V včerajšnji seji avstrijske delegacije je minister za vnanje stvari povedal, da je že došel srbski odgovor na predloge Avstrije. Avstrijska vlada ni še sicer prišla do nikakega definitivnega sklepa, ali mnenje ministrov je, da odgovor Srbije ni zadovoljiv in da ga avstrijska vlada ne bo mogla vsprejeti. Dvomi torej, da se bo mogla skleniti trgovinska pogodba.

Tudi „Neue Freie Presse“ javlja, da v vladnih krogih prevladuje mnenje, da pride med Avstro-Ogrsko in Srbijo do carinske vojne. Odgovor srbske vlade privoljuje sicer v 71 točkah v skrčenje carine, zahtevano od Av-

mizerij. Nad čistoto laških postaj se seveda izpodtikam, no, to ni največja ovira potovanja! Jaz zahtevam od kolodvorov sedmero: varnost za svojo osebo in svojo mošnjo, varno shrambo prtljage, dobro in ne drago hrano, uljudnost uradnikov in uslužbencev, pripravnost čakalnic in zadovoljnost potovalcev. To vse so postulati, ki jih države (kakor Švica in Anglija) vestno izpolnjujejo. Vsega tega smo le malo uživali na potovanju po deželi lepih umetnosti in tisočletne kulture.

Izstopivši na padovanskem kolodvoru, ostavimo vso prtljago v vlaku, kajti obisk mesta je bil določen samo na par uric. Zadrževalo pa ni, da so sprevedniki zatvorili vse vozeve, k vlaku je moralo naše vodstvo priskrbeti dva posebna stražarja, ki sta pazila na vlak — vsak z ene strani. Ta dva dobra patrona sta nam pošteno zagrenila odhod iz Padove.

Kolodvor je precej daleč od mesta, korakali smo peš naravnost k velehranu sv. Antona, ki pa je ob nasprotni periferiji mesta. Naše mudenje tu je imelo trajati samo

PODLISTEK.

Utisi iz Italije.

Spomini s pota.

Piše Janko Krašovec.

III.

V Padovo! — Straža ob vlaku. — V baziliki sv. Antona. — V botaničnem vrtu. Goetheova palma. — Hipodrom. — Cerkev sv. Justine. — Observatorij. — Stolnica. — Loggia. Palazzo della ragione. Univerza. — V trattoria Fanti. Odhod. — Po lombardskih planjavah. — Rovigo. Ferrara. Ravenna. Rimini. — 100 km vožnje tik Adrije. — Ancona. — Prihod v pozni noči v Loreto. — Biči karabinijerjev. Konečno na cilju. Zmešnjave in težave prve lorentanske noči. — Ves dan v Loreto.

Bilo je v nedeljo jutro, ko smo se ločili od prelepega lagunskega dragulja — Lida. Deževalo je kakor za stavo. Beneški „vaporetti“ so nas popeljali na kolodvor, kjer nas je čakal naš poseben vlak. Ob 7. uri smo odrinili iz Benetke. Krajina med Be-

netkami in Padovo je plodovitna ravnina, ki neizmerno milobno upliva na opazovalca. Ravnina na katere smaragdovem kobercu se se kakor na dragocenostni tableti razprostira Padova, si podaja roko z lombardskimi planotami. Murve, ki se ob nje nizkih debelih zvija vinska trta, se menjavajo pred našimi očmi z dolgimi ogoni in njivami turšice, koruzišče ima vsak lombardski kontadin; saj je to poleg vina njegov glavni pridelek, ki ga ohranja in živi. Kedar kmetu ni obrodila koruza, mu je ravno tako kakor kadar našim Haložanom toča pobije. Proga iz Mestre v Padovo je ravna kakor merilo in pe njej frli vlak z vso naglico. Že zremo z daleka kupole sv. Antona — in zvonice premnogih padovanskih božjih hramov; in priznavam, da je ta starobela, slavnostna Padova, obdana vencem murvinih gajev, panorama vznešenih, prerazkošnih pogledov!

Kolesa hrešče. Ustavljamo se. Nad nami razpenja v širokih obokih svoja steklena krila padovanski kolodvor. Za Padovo je to uprav ogromen kolodvor; no, mislim,

strije, toda s pogojem, da pritrdi temu tudi skupščina. V odškodnino zahteva srbska vlada zagotovljenje trgovine z živino. Glede nabave kanonov si pridržuje srbska vlada svobodno roko, dočim zahteva Avstrija, da se Srbija obveže, da za časa trajanja provizorične pogodbe ne stori nobenega odločilnega koraka glede te nabave.

Iz Belegrada pa poročajo, dne 4. t. m. da je Ogrska vlada nepričakovano odredila, da se meja zapre. Ta odredba je izzvala takoj veliko presenečenje. Ker je srbska vlada privolila na del zahtev Avstrije. Radi zaprte meje zastaja izvoz blaga in trpe srbski trgovci veliko škodo.

Dogodki na Ruskem.

Več členov dume obsojenih na smrt.

Iz Petrograda javljajo, da so bile mnogim poslancem dume dostavljene smrtno obsodbe nastopne vsebine: „Odeška podružnica tajne stranke: „Spasenije Rusije“ obsodila vas je na smrt“.

Ministerstvo Goremin odstopi.

Petrograjski list „Reč“ poroča, da je ministerski predsednik Goremin izjavil v ministerskem svetu, da je kabinetu namignjeno, naj odstopi. Bivši minister za poljedelstvo, Jermolov, je dobil nalog, da sestavi novo ministerstvo.

Drobne politične vesti.

Za neodvisnost sodnikov na Hrvaškem. Iz Zagreba poročajo, da je odbor 22 sodnikov sklenil, naj se pred sešankom hrvatskega sabora vrši skupščina sodnikov, ki bi razpravljali o zakonskem načrtu o neodvisnosti sodnikov ter novele k temu zakonu.

Opomin grški vladi. V dunajskih diplomatskih krogih se zagotavlja, da so velevali storile v Atenah shodne korake, izražajo svoje začudenje, da ne stori grška vlada ničesar, da bi preprečila prehod grških band na makedonsko ozemlje. Grška je baje obljubila, da bo v bodoče energično postopala ter preprečevala, da ne bodo grške bande več uhajale na makedonsko ozemlje.

Spor med Grško in Romunsko. Iz Bukarešte poročajo od 5. t. m.: Kralj je včeraj podpisal zakon o izrednih pristojbinah, ki jih imajo plačevati grški državljani, grške ladje in blago. Vlada bo prepovedala, da se v Romunsko uvaža grško blago pod tujo zastavo.

Kralj Edvard bo ter novorojenega nemškega princa. „Neue F. Presse“ poroča iz Londona, da se v tamšnjih krogih govori, da bo novorojenega nemškega princa — sina prestolonaslednikovega — angleški kralj Edvard držal h krstu in da se v to svrhu poda v Potsdam.

Za odpravo smrtnih kazni na Francoskem. Kakor javljajo iz Pariza, so Jaures in drugi zastopniki stavili zbornici predlog, da se smrtna kazen odpravi.

Domače vesti.

Minister dr. Fort v Trstu. Z Dunaja poročajo, da pride minister za trgovino dr. Fort prihodnje dni v Trst proučavati zgradbe v tržaški luki.

Imenovanje. Konceptni praktikant Richard Krause je imenovan finančnim konceptistom v X. činovnem razredu.

List „Amico“, njegov irredentizem in njegove — laži! Z ozirom na glasoviti

5 ur: ob osmih smo prišli, ob eni popoldne se odpeljemo. Velja torej, da v kratki dobi razglednemo kar največ. Nekateri so se sicer posluževali padovanskih izvoščikov, ki uživajo v padovanski govorici naziv „brun“, večinoma smo šli peš. Padovanska konjska železnica pa ni mnogo urneja od pešcev. Na cesti v mesto smo sicer bredli blato, kar pa nas vendar ni motilo v dobri volji, ker dež je prestal in nebo se je modrikalo: in lepo vreme, Bože mili, to nam je potrebno kakor prosjaku groš! Padova ima še zdaj obrambene zidove in ob glavnih vratih v mesto nas pozdravlja spomenik Mazzini-ja, postavljen l. 1903. Takoj v bližini se ponaša ličen, čist trg s spomenikom največjega sonetista laške književnosti, Petrarca. Ah, gotovo, Padova je bila zatočišče mnogih muzinih sinov. In Petrarca! Kdo se ne spominja njegove Laure! Kako čudna, nenavadna ljubezen vendar to! Ha, pesniki so ekscentrični, saj bi drugače ne bili pesniki! pravijo nekateri. No, seveda, pesništvo je večkrat pogoj ekscentričnosti, ali da bi bila ekscentričnost pogoj pesništvu to menda ravno ne stoji. (Pride še.)

govor novega reškega guvernerja, grofa Nako-a, v katerem je le-ta proslavljal madjarsko-italijansko kulturo na Reki in izzval s tem velik vihar v vsej hrvatski javnosti, piše glasilo naših italijanskih duhovnikov:

„Kolikoli razlika je med guvernerjem reškimi in njimi, ki jih pošiljajo semkaj, da upravljajo naše interese! Kolikoli dobrohotnega ozira je tam nasproti narodnosti Rečanov in njihovi avtonomiji! Se je-li kedaj še čulo kacega avstrijskega namestnika v Trstu govoriti toli vzvišenim načinom?“

„Poreče se: vlada v Trstu mora biti trda nasproti Italijanom, ker med njimi po-ganja korenike zla rastlina irredentizma. Ali za božjo voljo! Kdo drugi je zasadil pri nas irredentizem in ga povspešuje, ako ne vlada, ki nas raznaroduje, nam odreka srednji in viši pouk v materinem jeziku, ki vedoma in zlohotno prezira italijanstvo naših tal, povspešuje druge narodnosti na našo škodo, tlači naše pravice, nam puli iz rok eno za eno naše pravice, hoče napraviti iz Trsta lep gumb na veliko pangermansko suknjo, ne da bi ta vlada umela, da s tem opravlja le službo Prusije in sodeluje na lastnem pogubljenju. Irredentizem ni nič drugega, nego neizogibna in logična reakcija proti krivicam vlade. Vlada hoče Trst raznaroditi. Ali se je čuditi potem, ako tržaški Italijani gledajo preko meje in pričakujejo pomoči od bratov na oni strani?“

„Amico“ je podal torej z vso hvalevredno odkritosrčnostjo svoje radikalno-italijansko veroizpovedanje, ki je tem interesantnejše, ker je med svečeniki, ki pišejo ta list, tudi nekdo, ki služi kakor katehet na jednom c. kr. državnih zavodov v Trstu.

Nič nimamo proti temu. Mi privoščamo vsakomur brezpogojno in neomejeno svobodo prepričanja in političnega naziranja. Tako tudi gospodi italijanskim svečenikom. Izlasti pa so minoli časi, ko smo menili mi Slovenci v Trstu, da koristimo svoji narodnosti, ako stikamo za irredentisti.

Neki drugi razlog je, radi katerega smo naveli tu odkriti, zelo odkriti govor rečenega glasila italijanskega svečeništva. Razlika je to med svobodo, ki jo uživajo italijanski svečeniki, in — uzdo, ki jo više oblasti nadevlejo slovenskim svečenikom. Analogno metodo vidimo tudi tu, kakor jo n. pr. tu pa tam opažamo v socialno-demokratskem taboru: italijanskemu delavcu — tudi če je „organiziran“ — se nič ne zamerja, ako narodno čuti, to je, ako se zavzemlje za narodne in kulturne potrebe svoje narodnosti, od slovenskega organiziranja delavca se pa strogo zahteva, naj bo strogo mednarodni v smislu, da se ne izpostavlja za narodno-kulturne potrebe svojega naroda. Ta metoda se je uveljavila tudi na cerkvenem polju. Italijanski svečenik more biti — kakor kaže zgornji izgle — nacionalen do zadnjih konsekvenc. Posebno kričeče nam potrja to vest, ki jo „Independente“ pridodaje k gornjemu političnemu veroizpovedanju Amicovcev. Ta vest nam pripoveduje jako zanimivo dejstvo, da „Amico“ ni hotel postati glasilu škofijske kurije zato, ker je poslednja baje zahtevala, naj „Amico“ piše v protitalijanskem smislu, katero frazo pa je umeti bržkone: v protiredentističnem smislu. In vendar obstoji karakteristično dejstvo, da nismo nič čuli o tistem strogem in neizprosni postopanju, ki je v navadi proti „nepokornim“, „politično kompromitiranim“ slovanskim svečenikom.

Razlika je prekriceča. Italijanski svečeniki morejo svobodno in visoko tam gori jahati konja italijanske nacionalne ideje ter spuščati narodne fanfare; slovanski svečenik v Trstu pa se mora pehati ponižno peš in se v danih momentih metati pod koleasa našega narodnega voza kakor — coklja. A če so zalotili kako njegovo besedo, ki zveni kakor krepkeji naroden akcent in vspodbuja h krepkejemu narodnemu poletu, že ima črno piko v knjigi svoje usode. A če je še vrhu tega kakov „Piccolo“ napisal kako besedo o „panslavistični agitaciji“, je kaznen neizogibna.

To smo hoteli povedati. Italijanski svečeniki naj le bodo svobodno pokrovitelji irredentizma, ali potem naj se tudi slovenskemu narodnemu svečeniku ne nadevje uzda!

(Zvršetek pride).

Naše hibe. Pod tem naslovom nam pišejo iz okraja koperskega: Nedavno temu sem hotel kupiti v Boljuncu par razglednic in sem šel v ta namen v znano gostilno in prodajalno g. K. V moje veliko začudenje pa so

mi ponudili le razglednice s samoitalijanskimi napisi, kakor n. pr.: „Territorio di Trieste“, „Bagnoli“ (t. j. Boljunc!) „S. Antonio in Selve“ (t. j. Boršt), z jedno besedo: vse z italijanskimi napisi in popačenimi imeni krajev! In to v slovenskem Boljuncu! V narodno-zavednem Boljuncu, kjer živi naš „Prešern“! To razkritje nas zelo žalosti, ker prica, kako nam še manjka narodnega ponosa. Bil sem že v krajih, kamor tudi prihajajo Italijani, ter kupujejo razglednice, a vsled tega nimajo tam razglednice samo v italijanskem jeziku, in pa (kar je še najbolj nesramno) s popačenimi krajevnimi imeni, v Boljuncu pa sploh nimajo razglednic za Slovence! — Nekdaj so v občinskem zastopu v Dolini protestirali proti spakedranki: „Bagnoli“, a sedaj so se sami Boljuncani menda sprijaznili s tem imenom. — Žalostna nam majka!

Drugo velikansko napako imajo naši ljudje iz Dolinske občine, posebno pa ženske, da vsakega (ako je le malo boljše oblečen), ki ga srečavajo na cesti, pozdravljajo v italijanskem jeziku z „Bon žorno“, „bona sera“, mesto da bi vsakogar pozdravljali v domačem jeziku, in mu še le potem eventuelno privoščili besedo tudi v drugem jeziku. Ti ljudje mislijo, da Slovenci so sami kmetje in revni ljudje. Če je kdo malo bolje oblečen, že menijo, da mora biti Italijan oziroma, da govori le italijansko. Gostoljubnost in prijaznost Slovanov sta znani, in mi tudi nikakor nismo proti temu, da je naše ljudstvo prijazno s tujci. Ali prvi pozdrav vsakomur bodi v domačem jeziku. Nekdo sem bil jaz v neki furlanski vasi nedaleč od Gorice. Ker pa nisem vedel, da v dotični vasi ne govore slovensko, sem pozdravil po slovensko. Ali oni so mi odgovarjali po furlanski. Mi pa pozdravljamo v ptujem jeziku, ko niti ne vemo še, da-li ni morda dotičnik — Slovenec. To že ni več uljudnost nasproti tujcu, to je marveč poniževanje samega sebe in je — pačenje narodnega značaja svoje lastne domovine.

Nadaljnja hiba naših ljudij je, da se po prodajalnah, na pr. v Trstu ali Kopru, kjer kupujejo svoje potrebščine in kamor znašajo svoj drag denar, le preradi silijo govoriti italijanski, če tudi govore ta jezik tako, da se jim drugi posmehujejo v kakem kotu.

Ljudje božji, pomislite vendar: dokler se boste vi sami sramovali svojega jezika in ga ne boste rabili s ponosom in ljubeznijo — povsodi, dotlej ne smemo in ne moremo pričakovati, da bi drugorodci spoštovali naš jezik in — nas!

Slovenski možje, matere, mladeniči in dekleta! Ne zametujte svojega jezika, ne sramujte se ga, rabite ga tako v družini in hiši domači, kakor na cesti in v javnosti sploh! Videli boste potem, da vam bodo tudi trgovci po mestih radi postrezali v tem jeziku. Ker ne pozabite, da je že marsikateri italijanski trgovec obogatel od vaših žuljev. Vedite, da je vaš denar tudi italijanskemu trgovcu tako ljub, da bo — če bo videl, da ste vi odločni in zavedni — raje spoštoval vaš jezik, nego pa da bi izgubil — vaš denar!

Če pa zahajate — in to vam bodi priporočeno najtopleje — k slovenskemu trgovcu, potem pa bi bilo sploh nezasišano in neodpustno, ako bi govorili drugače, nego v svojem materinem jeziku! Glavarje družin pozivljamo, naj v tem duhu vzgajajo svoje rodbine!

Našim trgovcem. Prejeli smo to le vest: „Nek naš obče poznani in narodni trgovec ima v svoji službi regnicola, da-si bi se za tak posel prav lahko dobilo našega človeka. Ta podanik bližnjega kraljestva je prišel nekega dne k drugemu laškemu podaniku v obiske. Ta drugi laški podanik pozna prav dobro našega trgovca, za to se je čudom čudil, doznavši, da tak „odločen“ Slovenec drži v svoji službi regnicola. Svojemu začudenju je dal izraza z besedami: „Slovenski listi vedno vpijejo, da treba najemati le slovenske moči na delo, a kakor vidim, se trgovci ne zmenijo za časniskarsko — hujskarnje“ (!) Nam je poznani več slinihi slučajev in smo jih tudi že opetovano ožigosali, ali — več nego toliko ne moremo storiti. Mi kličemo našim trgovcem: Posnemajte svoje laške ko-lege v tem, da najemate v svoje službe ljudi vaše krvi in v prvi vrsti domačine. Ako bi teh ne bilo, potem bi bili še-le opravičeni najemati tujince.

Italijanske provokacije v Dalmaciji. Tudi zadržki „Narodni list“ beleži celo vrsto napadov in zasramovanj, katerih žrtve so bili tamonjši Hrvatje te zadnje dni. Beleži tudi zares klasično izjavo župana zaderskega, dra.

Ziliotto, češ, da ne ve, kaj bi storil, ker da nima nikakih sredstev, s katerimi bi mogel napraviti konec tem provokacijam.

Bravo! Lepo opravičevanje to. S tem je dr. Ziliotto pripoznal le to, da — ni na svojem mestu! Ali to opravičevanje g. župana involvira tudi pripoznanje, da mej Italijani Dalmacije vlada pravo besnilo proti Hrvatim! — Tak je torej sad vseh dokazov uprav ne-beške spravoljubivosti od strani merodavnih hrvatskih činiteljev v Dalmaciji!! In če se take stvari dogajajo v Dalmaciji z nje skoro izključnim hrvatskim in srbskim prebivalstvom, potem si lahko mislimo, kakov duh vlada še le med Italijani drugod, kjer imajo več politične in narodne moči!! Velečenjeni gospod dr. Tresić: kaj pravite k temu?!

Ciril-Metodijev dar. Rojaki! Ravno kar je potekla doba 20 let, odkar je ustanovilo Slovenstvo prekristno „Družbo sv. Cirila in Metodija“. Ako se oziramo danes nazaj na to 20-letno dobo, vidimo, koliko prekristnega dela je izvršila družba v tem času na polju našega narodnega delovanja. In kako naj proslavimo to dolgo dobo težavnega dela? Prišel je dan, — velepomembni praznik naših zaščitnikov, blagovestnikov sv. Cirila in Metodija.

S tem narodnim praznikom proslavimo tudi 20-letno delovanje družbe s tem, da položimo na žrtvenik domovine sleherni po svoji moči rodoljubni **Ciril-Metodijev dar**.

Rojaki! Trst je ena najimenitnejših točk za obrano naših pravic, zato pa imamo najzagrizenejšega sovražnika proti sebi, kateremu gotovo podležemo, ako ne bo vsestranske pomoči. Da pa odvrnemo to nevarnost, v to naj pomore Vaš narodni dar!

V ta namen je moška podružnica v Trstu razposlala po deželi nakaznice, ki naj se blagovole vrtni s svojim nabranim zneskom.

Vsaki še tako mali dar bo dobro došel.

Družba sv. Cirila in Metodija v Ljubljani vsem svojim podružnicam. — Tvrdka Adolf Jacobi na Dunaju — ena prvih, če ne prva te stroke v Avstriji — je sklenila z našo družbo jako ugodno pogodbo.

Zavezala se je namreč, da bo oddajala gotove odstotke od skupljene svote za sva-lčične papirčke in ovitke, katerih ovoi oziroma škatljice so opremljene s sliko sv. Cirila in Metodija, s slovensko trobojnico ter napisom „Mal položi dar domu na altar“.

Kakor se nam je zatrjevalo do sedaj z merodajnih strani, so ti novi papirčki in ovitki izborne in brezkonkurenčne kakovosti. Kadilci si menda ne morejo boljšega želeli. Cena na debelo in drobno pa konkurira s ceno drugih izdelkov te vrste.

Zato se pozivljamo danes do svojih podružnic in njih družbenikov ter do vseh somišljenikov proseč, naj pazijo na to, da bo vsakdo, ki prodaja te vrste izdelke, imel na prodaj edino-le družbine sva-lčične papirčke in ovitke.

Ko bi vsi naši somišljeniki rabili sploh le tisto blago, ki se prodaja naši družbi v korist, bi s tem postali te vrste dohodki največji in najstalniji, kar jih ima družba poleg prispevkov svojih podružnic.

Na Učko! Kakor že znano, vstanovi se prihodnje nedeljo, dne 8. t. m. na Učki istrska podružnica našega „Slov. planinskega društva“. Čujemo, da prihite Istrani mnogoštevilno na ono znamenito svojo goro — mej drugimi vzleti tja tudi čili volovsko-opatijski „Sokol“ — tako, da se gotovo razvije živahna narodna slavnost. Pričakovati je, da se udeleže tudi tržaški planinci v večem številu slovenskega krščenja najmlajega bratskega društva. Pot ni naporna in jako hvaležna, ako je razgled z vrha jase.

Istrski izletniki zberó se že v soboto s popoldanskimi vlaki v Lupoglavi ter odkorakajo potem do Poklona, kake tri ure daleč, kjer se lahko prenoči; od tam je na vrh le še dobro uro poti, tako, da se da dospeti še pravočasno do solnčnega vshoda, ki nudi posebno krasen prizor na Velebit in Kvarner.

Tržaški izletniki, ki vtegnejo oditi že v soboto popoldne, uporabijo naj herpeljski vlak, ki odhaja točno ob 4. uri popoldne od Sv. Andreja, da se potem še pravočasno pridružijo istrskim izletnikom. A kdor ne misli na pronočevanje, temu zadostuje večerni vlak ob 7. uri 40 min., le treba tedaj za nočno hojo nekaj družbe in zadostne orientacije.

Ves izlet dade se napraviti tudi v enem dnevu, ako se odrine v nedeljo s prvim jutranjim vlakom ob 5. uri in pol, le da bo

tedaj nagajala nekaj vročina in da bi dospeli do vrha kakor prepoznani gostje.

Gospodarsko osamosvojenje v Gorici. Javili smo že, da je centralna posojilnica v Gorici kupila znani hotel Central. To je za goriske Slovence zelo razveseljujoča vest. A naše zadovoljstvo povečuje še posebno dejstvo, da se je „Soča“ vspricho tega dogodka postavila na povsem korektno, zares rodoljubno stališče. Da-si je v vednih hudih bojih z zavodom, ki je sklenil to kupčijo, vendar naznanja „z veseljem ta lepi prirastek slovenske posesti, kajti nekega lepega dne nastopi slovenska last, bodi v naprednih ali klerikalnih rokah, složno za osvobodjenje slovenskega življa v Gorici. Predno bi si dovolili luksusa razporatudi v mestni hiši, bodo sedanji boji itak že preživeli minolost“.

Ob toliki srditosti, ki vlada med obema strankama v Gorici, deluje takov trezen in rodoljuben govor zares blagodejno in tolažilno. — Po prehodu rečenega hotela v slovenske roke, je lepa Verdijeva ulica v Gorici že skoro do polovice slovenska last. Častitljiva Piazza Ginnastica pa je že skoro do cela v slovenski posesti. Le še uboga Gianastica in dve najmanjši hiši so še v rokah tujcev.

Iz Padrič nam pišejo: Odkar smo izgubili bivšega delavnega pevovodjo, g. H. Ražma, ni ga slišati več glasu od nas. Sedaj še le je naše pevsko društvo „Slovan“ dobilo zopet pevovodjo v osebi g. Sosiča z Opčin. In da se naša vasica zopet malo obudi, sklenil je odbor tega društva, da priredi dne 22. t. m. veselico s petjem, igro in plesom na dvorišču g. M. Grgiča. Z ozirom na to, da ima naše društvo malo podpornikov, da so udje sami delavci in da si je to društvo pridobilo že mnogo zaslug v naših narodnih bojih, se nadeja odbor, da rojaki iz okolice in mesta prihite dne 22. julija v naš Padrič.

Dopolnilna državnozborska volitev na spodnjem Štajarskem. Iz Celja poročajo, da je bil včeraj na zaupnem shodu spodnještajarskih Slovencev po daljši debati soglasno proglašen kandidat na Berksovo mesto viši sodnijski svetovalec Vovšek iz Maribora. Vsprejeta je bila tudi resolucija za pomnožitev slovenskih mandatov na Štajarskem in Koroškem.

Iz Nakelske občine smo prejeli: Vsprejmite par vrstic v odgovor na dopis iz Nakelske občine v „Soči“ dne 23. junija t. l.

V občini D. imamo moža, ki je po velikem naporu in agitaciji slednjič vendar dosegel, da je postal podžupan. Toda meni ni do tega, ker vsakdo, ki pozna razmere, ve, da je dopisnik v onem dopisu samega sebe po glavi udaril. Iz dopisa tudi ni razvidno, kaj je hotel dopisnik doseči. Morda je hotel pohvaliti g. O., ker se je odzval dobljenemu a kazu ter hitel pobirati in odstranjevati kamenje z dotične poti? Ali je hotel še bolj povzdigniti itak že oblastnega „paša“, oziroma spreobrniti dotična posestnika, da bi se v naprej česala po „pijanil“ in „nepoštenih“ glavah? — Na vsaki način naj bi bil jasneje povedal, s čem da sta se „paša“ in „brbrin“ blamirala? Morda s tem, da sta dossegla, da hodi ta sedaj po lepi poti do svojih parcel?!!

Bog si ga vedi, kako je prav za prav, ker iz omenjenega dopisa v „Soči“ ne postane moder nikdo!

Albanski ustaš Kinj Mati Koko je bil prišel pred tremi meseci v Trst. Dne 7. junija je bil pa na zahtevo turške vlade aretovan. Ker Turčija zahteva, da jej Avstro-Ogrska izroči aretovanega Albanca, se vrše sedaj tozadavna pogajanja. Albancova priležnica Teresija Asta je bila tudi aretovana isti dan kakor ustaš. 5 dni pozneje je bila ona v spremstvu redarja odposlana iz Trsta z Lloydovim parnikom „Leda“, ki plove mej Trstom in Dalmacijo. O tem aretovanju se je zvedelo še-le pred tremi dnevi.

Nasilnež. Krčmar Rok Kalebič, ki ima svojo krčmo v zagati Cavana št. 2, je prijavil predvčeršnjim popoldne ob 4. uri na policiji sledeči dogodek:

Malo prej da je bil prišel k njemu v krčmo 25-letni težak Nikolaj V., stanujoči v ulici dei Fabbri, in ga vprašal na posodo 40 kron, rekoč, naj to svoto stavi na račun trgovca z vinom Mateja Malusa, ki ima zalogo vina v ulici del Lazzaretto vecchio št. 25. A ker on, Kalebič, ni hotel vstreti tej prošnji, da je Nikolaj V. vzel iz žepa nož in mu z istim pretil. Kalebič in njegov brat Fran, obo-roživša se eden s palico, drugi s kladivom, sta ga komaj odpodila.

Zvečer ob 7. uri je bil Nikolaj V. areto-van v kavarni „Al fedel Triestino“. Na poli-

ciji je priznal, da je vprašal posojilo, a dejal je, da ni res, da je grozil z nožem v roki. V roki da je imel le navaden ključ, katerega je tudi pokazal. Zaplenili so mu isti ključ in njega djali pod — drugega.

Deset dni obešen. Minolo sredo so našli v Puli poslovojdjo plinarne Muličko obešenega v njega stanovanju. Bil je deset dni mrtev in ves črviv. Hišo so desinfecirali in oddelek domobrancev, ki stanuje v njej, se je preselil.

Radi nevarnega groženja je bil predvčeršnjim aretovan na svojem stanovanju v Rojanu 38-letni težak Jernej K. Bil je namreč nekoliko pijan in tak je šel pred hišo št. 52 v Rojanu, v kateri stanuje čevljar Martin Furlan, na katerega ima Jernej že delj časa sovraštvo, in tam klical Furlana: „Pridi ven, že imaš korajžo, da te končam z revolverjem!“ Na policiji so ga preiskali, a revolverja niso našli pri njem, ker ga je imel le — na jeziku. Vendar so ga pridržali pod ključem.

Kolo si je izposodil pri mizarju Ignacij Fizuliču, doma iz Zadra, njegov prijatelj Ivan V., ki je tudi doma iz Zadra. Ivan V. je zajahal kolo in jo odkuril ter se dosedaj še ni vrnil nazaj. Fizulič — ki se boji, da bo ob kolo — je prijavil stvar policiji.

Nesreča na delu. 14-letni Santo Gulbricci, doma iz Cesena v Italiji (Forli), je delal kakor podajatelj pri gradnji neke hiše v ulici Montecchi. Včeraj popoldne je nesrečni dečko pal z nekega 2 metra visokega odra in se precej poškodoval. Pozvan je bil k njemu zdravnik s pomožne postaje društva „Igea“, ki mu je podelil najnujnejšo pomoč in ga dal potem odvesti domov.

Tržaška statistika. Od 24. do 30. junija se je v tržaški občini poročilo 47 parov. Rodilo se je 112 otrok, 53 moških in 59 ženskih (od teh 13 nezakonskih). Umrlo je 96 oseb, in sicer 55 moških in 41 ženskih (od teh 33 izpod enega leta. Povprečna umrljivost v tem tednu je znašala 25.4 pro mille. V istem tednu minolega leta je umrlo 94 oseb.

Kolodar in vreme. Danes: Izajja, prerok; Domogoj; Dobrija. — Jutri: Vilibald, škof; Vukotin; Negoda. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 26° Celsius. — Vreme včeraj: deževno.

Društvene vesti in zabave.

Tržaški Sokol. Za izlet „Tržaškega Sokola“ v Nabrežino se je prijavil tudi „Goriški Sokol“, ki bo skupno z nami nastopil na prostih vajah in vajah na orodju. S tem bo omogočeno, da se bo telovadba vršila kar najbolj sijajno. Razven tega se je oglasilo še več pevskih društev in tamburaški zbor od sv. Ivana. Vsa priredba bo torej v velikem slogu in pač zasluži, da jo poseti slovensko občinstvo v velikem številu.

Pevsko društvo „Kolo“ priredi v nedeljo dne 15. julija veselico o priliki obletnice razvitja društvene zastave v prostorih „Narodnega doma“ v Barkovljah. Udarjal bo tudi tamb. zbor sl. pev. društva „Adrije“ iz Barkovelj. Začetek točno ob 5. uri pop.

Velika planinska slavnost. Iz včerajšnjega poročila izostalo je pomotoma ime gospice Olge Deklevoe, vrle sedelovalke na naših narodnih prireditvah, ki je imela mesto v gorski kavarni.

Nadalje došli so sledeči darovi: Trdka Pipan in drug. (gg. N. G. Stepančič) 3 kg kave. Robina dr. Pertotova, pecivo, limonov sok, mleko, papirnate kozarce, sladoled. Trdka Kogl & Potkaj 6 steklenic šampanjca, dalje v posojilo male krožnike za sladoled. Iv. Krže v brezplačno posojilo skledice za kavo.

Vstopnino na veselico so preplačali: g. dr. Gustav Gregorin 10 K, g. Iv. Gorjup (Opčine) 10 K, g. Gracijan Stepančič 9 K 50 st., g. Mikolin 8 K, g. dr. Bole 4 K 50 st., g. Maks Cotič 4 K, g. Zmagosl. Goljevšek 5 K, g. Bubnič iz Slivij 4 K, Neimenovan 5 K, 5 neimenovanih 2 K 50 st., rodbina dr. Pertotova 2 K, Neimenovan 2 K, g. Furlan sod. svet. 2 K, Barkovljan 2 K, g. dr. Ot. Rybář 1 K 50 st., g. Fabiani 1 K 50 st., g. dr. Abram 1 K 50 st., Neimenovan 1 K, g. prof. Kurat, g. Gorup, g. ca Jugovič, g. Furlani po 1 K; g. ca Celan 40 st., Neimenovan 10 st., g. Ant. Kalister mesto vstopnino 10 K, Ante Šorli 2 K, I. Novak 1 K.

Čitalnica pri sv. Jakobu uljudno vabi na veliko vrtno veselico s petjem, igro in plesom, ki jo priredi v nedeljo 8. julija na vrtu „Konsum. društva“ pri sv. Jakobu. Petje bo vodil društveni pevovodja g. E. Perhavec. Sviral bo vrli Majcenov orkester. Igra s petjem v enem dejanju: Lokavi snubač. Med veselico deluje šaljiva pošta.

„Narodna Čitalnica“ v Rojanu opozarja slavno občinstvo, da ima ista od 1. t. m. svoje društvene prostore v Rojanu št. 347 tik cerkve, III. nad. na desno. Društveni prostori so odprti od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer. Nadalje se odbor „Narodne čitalnice“ najtopleje zahvaljuje gosp. F. Wartbüchlerju za velikodušni knjižni dar.

Brate Sokole

prosimo, da se sedaj redno udeležujejo vaj v telovadnici zaradi izleta v Nabrežino. Bratje, ki ne telovadijo, a nastopijo v kroju so proseni, da pridejo v petek zvečer ob 9. uri k redovnim vajam. Na zdar!

Darovi.

Za moško podružnico sv. Cirila in Metodija je daroval g. profesor Iv. Jesenko 10 K. Iskrena hvala!

Brzobjavne vesti.

Cesar Viljelm.

BERGEN 5. Cesar Viljelm je danes popoldne dospel semkaj.

Bombe pred stanovanjem prefekta. **PARIZ 5.** Iz Calvina na Korziki poročajo, da so pred stanovanjem tamošnjega prefekta Colombani-ja našli dve bombi. Gre se baje za čin maščevanja od pristaša konservativne stranke, ker je Colombani na zadnjih volitvah podpiral konservativnega kandidata.

Državni tajnik Root.

NEW-YORK 5. Državni tajnik Root je odpotoval na križarju „Charlestownu“ v južno in srednjo Ameriko.

R u s i j a.

PETROGRAD 5. (Petrogr. brz. agent.) Komisija dume, ki se ima baviti z vprašanjem, da se radi slabe žetve nakaže 50 mil. rubljev bednemu kmetstvu prebivalstvu, je sklenila takoj določiti kredit 15 milijonov. Finančni minister, ki je z ministrom za vna-nje stvari prisostvoval seji, je predlagal, da se ta kredit pokrije z emisijo 4% državne rente. Trije člani komisije so rekli, da je emisija nepotrebnost, ker se ima znižati nekateri dele proračuna, to tem več, ker je vlada izjavila, da je proračun za časa prvih štirih mesecev tekočega leta pokazal prebitok 57 milijonov rubljev.

PETROGRAD 5. Govori se: Admiral Roždestvenski se je spoznal krivim pred voj-(Dalje na četrti strani)

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli:

Justus, trgov. DUNAJ; Sonneker, c. k. častnik, BUDIMPEŠTA; Heuschel, posestnik, SARAJEVO; Paman, uradnik, A. U., ZAGREB; Gostiš, zasebnik, LJUBLJANA; Januš, zaseb., LJUBLJANA; Kraus, zaseb., LJUBLJANA; Fischer, zaseb., LJUBLJANA; Mayer, c. kr. šolski nadzornik, LJUBLJANA; Jurkovič, trgovec, ZADAR; Triner, trgov., CHICAGO; U. A.; Ziblich, trgov., ALEKSANDRIJA; Ledinski, trgov., PULA; Makovec, slikar, LJUBLJANA; Batino trgovce, PARIZ; Martin, uradnik, DUNAJ.

Oglas.

Ker se za II. društveni občni zbor, ki je bil sklican na 4. dan t. m. ni odzvalo zadostno število zborovalcev, napoveduje se isti

na soboto 21. t. m.

ob 8¹/₂ uri zvečer

z istim dnevnim redom. Ta zbor bo v (v zmislu § 11. društ. pravil) sklepčen brez ozira na število navzočih zborovalcev.

Za društvo „Narodni dom“ v Zrstu

dne 6. julija 1906

Upravni odbor.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provroža voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh situacijah, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Učinkovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO

— Zrst. —

Zdravnik

Dr. D. KARAMAN

specijalist za notranjo medicino in bolezni na dihalnih organih (grlu in nosu)

Ordinira za sedaj v hiši št. 41 v ulici del. Acquedotto, od 11¹/₂ ure predp. do 1¹/₂ pop.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Gone, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Instrovan cenik brezplačno in franke

Naznanilo.

Na predlog odbora upnikov se bo prodala v konkurzno maso **Ferdinanda Gostiša** v Idriji spadajoča **zaloga manufakturnega blaga z opravo vred**, sodno cenjena na K 20.481.23 **ofertnim potom** kakor stoji in leži, brez jamstva konkurzne mase za kakovost in količino.

Pismene ponudbe, opremljene z 10% vadijem je vložiti pri podpisnem upravitelju konkurzne mase **najkasneje do 15. t. m.** in ostanejo ponudniki vezani na nje do vstopa tega dne 22. t. m.

Kupnino mora plačati ponudnik takoj, ko se mu naznani sprejetje ponudbe; ko bo kupec plačal kupnino, se mu izroči prodana zaloga in mora izprazniti prodajalniške prostore v hiši gosp. Franceta Dodič-a do konca avgusta t. l. Inventarni zapisnik je na vpogled pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču odd. I., natančnejša pojasnila pa daje podpisani.

V IDRIJI, dne 3. julija 1906.

Alojzij Pegan

ces. kr. rotar kot upravitelj konkurzne mase.

Naznanilo.

Dne 14. julija se prične tečaj nemškega jezika. Poduk bo 3-krat na teden. Za dečke od 8.—9. Za deklice od 10.—11. predp. Cena 4 gld. na mesec. Stariši, kateri žele, da se otroci uče nemščino, naj se pri-glasijo v nedeljo, dne 8. julija od 9.—12. predpoludne. — Naslov pove „Inseratni od-delek Edinosti“.

(Št. 723)

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Instrovan cenik brezplačno in franke.

Tovarna pohištva

— RAPHAEL ITALIA —

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

— TRST —

ulica Malcanton št. 1

po zelo niskih cenah.

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lirt, kopeli
Cene zmerne. Počakaj & žogi**HOTEL BALKAN**

nim sodiščem v Kronstadtu, pred katerim se je včeraj pričela proti njemu kazenska razprava. Zaprtil je, naj se ga najstrožje obsodi, v nadi, da se s tem zadovolji pravici.

PETROGRAD 5. „Ruski Invalid“ je priobčil dnevno povelje carjevo, ki opozarja velikega kneza Nikolaja, vrhnega poveljnika petrogradskega vojaškega okraja in telesne straže, na pomanjkanje notranjega reda in discipline pri prvem batalijonu Preobraženskega telesnega gardnega polka, ter daja ukor poveljniku gardnega zbora prve gardne pehotne divizije in prve brigade.

Z drugim poveljem sta odslovljena generalni major a la suite Preobraženskega gardnega telesnega polka Gardon in poveljnik prve gardne pehotne divizije generalmajor a la suite Oserov. Nadalje je odstavljen od službe poveljnik gardnega polka knez Vasilikov, obdržavši naslov generalnega adjutanta. Poveljstvo gardnega zbora je prejel generalni adjutant Dauslov. Druga izpraznjena mesta so spopolnjena s častniki pehote.

PETROGRAD 5. Glasilo kadetov „Reč“ je danes priobčilo izjavo, da se kadetje ne udeležijo kabineta Jermolov. Iz govoric, ki krožijo, sklepa „Reč“, da ostane Goremikin v službi. List je tudi zvedel, da obišče angleška eskadra le Libavo, ne pa Kronstadt.

Trgovina.

Borzna poročila dne 5. julija.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.42—240.62 1/2, Francija K 95.60—95.80, Italija K 95.67 1/2—95.85, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.40—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna rentna K 99.60—99.90, ogrska krona rentna K 95.10—95.40, italijanska rentna K —, kreditne akcije K 356.50—668.50, državne železnice K 671.25—673.25 — Lombardi K 170.50—172.50 Lloydove akcije K 740—750 — Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496—498, Bodenredit 1880 K 302—310 — Bodenredit 1889 K 302—310 — Turške K 150.50 do 152.50 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	včeraj	danes
„srebru“	100.35	100.30
Avstrijska rentna v zlatu	117.90	117.90
„v kronah“	99.70	99.70
Avstr. investicijska rentna 3 1/2%	89.70	89.70
Ogrska rentna v zlatu 4%	113.60	113.25
„v kronah 4%	95.25	95.25
„3 1/2%	85.10	85.10
Akcije nacionalne banke	1695—	1692—
Kreditne akcije	668.25	668—
London, 10 Lstr.	240.35	240.37 1/2
100 državnih mark	117.42 1/2	117.45
20 mark	23.47	23.47
20 frankov	19.13	19.13
100 ital. lir	95.65	95.60
Cenarski čekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep) — Francoska rentna 96.60, italijanska rentna 102.20, španska exterior 95.70ex, akcije otomanske banke 656 ex Menjice na London 251.0.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — Lombardi 179 — unificirana turška rentna 96.52 avstrijska zlatna rentna 99.60, ogrska 4% zlatna rentna 94.85ex. Linderbank —, turške srečke 146.65, parizka banka 15.28ex, italijanska meridijske akcije 8.26, akcije Rio Tinto 16.59. Mlačna.

Tržna poročila 5. julija.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.28 do K 15.30, rž za okt. K 12.98 do 13—, oves za okt. od K 13.24 do 13.28, koruza za julij 12.40 do K 12.42. Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje zboljšano, tendenca ugodnejša. Predaja: 28.000 met. stot., deloma nekoliko stotink nižje, druga žita nespremenjena. Vreme: vroče.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 44.75, za sept. 45.25. Mirno.

New-York. (Otvorjenje) Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenjeno, do 5 stot. nižje. Prodaja: — vrec.

Hamburg. (Sklep) — Sladkor za julij 16.85, za avgust 17—, za september 17.10, za oktober 17.25, za november 17.30, za dec. 17—. — Stalno. — Vreme: oblačno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 36 1/2, za december 37 1/2, za marec 38—, za maj 38 1/2. Stalno. — Kava Rio navadna loco 37—39 navadna rečna 40—42 navadna dobra 43—45.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2. Sh; Stalno.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Na Trsteniku se prodaja približno 30 m² stavbenega lesa za kron 300—; na Opčinah blizo državne postaje pa 300 kron. — Več ulica Soussa 6. 739

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporočila se sl. občinstvu Henrik Kosič.

Odda se v najem ali tudi prodaja hiša z velikim hlevom ležeča ob glavni cesti v veliki vasi oddaljeni 2. in pol uri od Trsta, pripravna za vsako obrt in več zemljišča pod jako ugodnimi pogoji. Več se poišče pri „Inseratnem uradu Edinosti“. 900

Mizarški pomočnik dobro izurjen v stavbenem mizarstvu, z deljčasnimi spricvali išče službe. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 738

Išče se dekle za delati po polju. Plača mesečnih 16 kron. Via Romagna 121 (723)

Mirodilnica Alojzija Mermol nasled. Leban št. 18) Prodaja barv, drog, žvepla, modre galice. nenadk. iljiv prah proti mrčesom. 502

Odda se v našem stanovanju — 2 sobi, sobica in kuhinja za mesečnih 24 K. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 722

Pianist star, jako zmožan, se ponuja društvom in zasebnikom za koncerte ter poučuje v igranju na glasovni proti zmeram cenam. Za naslov je pralati pri „Inseratnem uradu Edinosti“ (700)

Malo stanovanje v bližini Glavne Pošte Trst. Ponudbe na „Inseratni urad Edinosti“ pod Versalović. (750)

Išče se služkinjo. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 331

Išče se krojač poročn brez otrok za vratarja Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 736

Veliko zemljišče blizu mesta, v Škorkljici Kolonji v najzdravšem solnčnatem kraju je na prodaj (na male in velike parcele). — Slovence! kmetje, mali posestniki, trgovci, uradniki, zasebniki, ki imate na razpolago kaj denarja, in si hočete nabaviti svojo lastno hišo, ne zamudite te važne izredne prilike. Zemljišče primerno za gradnjo velikih in malih hiš, dvorcev (vil) hiše z vrtom, kmetijskih hiš itd. Ne daleč od zemljišča je kamenolom, tako da se dobi material za zgradbo po nizki ceni. Vode je dovolj in sicer zdrave, hladne vode v vodnjakih. V kratkem bo napeljan tudi plin. Zgradila se bo nova široka cesta in sklenjeno je, da bo tramvaj vozil blizu do zemljišča. Potem bodo lastniki zemljišča imeli vse ugodnosti. Na željo se gradi dvorec, hišice poljudne visokosti, tudi proti plačilu na obroke. — Natančna pojasnila daje pismeno ali ustmeno INSERATNI URAD EDINOSTI (Trst, ulica Giorgio Galatti št. 18 od 9-12. dop. in 2-7. pop.) Narodni dom.

Vinogradniki Obveze iz čiste gume prve vrste, neprekosljive pri cepljenju trt so na prodaj v zalogi koles (bicikljev) Riccardo Sanzin, ulica Cassa di Risparmio 6 (541)

Dr. KOLB

bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik

Dr. A. Mitták, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST

Plombovanje zob po najboljših znanstvenih zistemih.

Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovršenostjo g. **Hans Schmidt**, bivši sodrug Dr. A. Mittáka odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na razstavah v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefono št. 847

Filijalke v PULI, CORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Poližanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v skrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH „VACUM-CLEANER“.

Točna postrežba in nizke cene.

Ustanovljena leta 1867.

Odlikovana

livarna V. Vincenc Osvaldella

nl. Media 28 TRST Telefon 374

Mehanična delavnica.

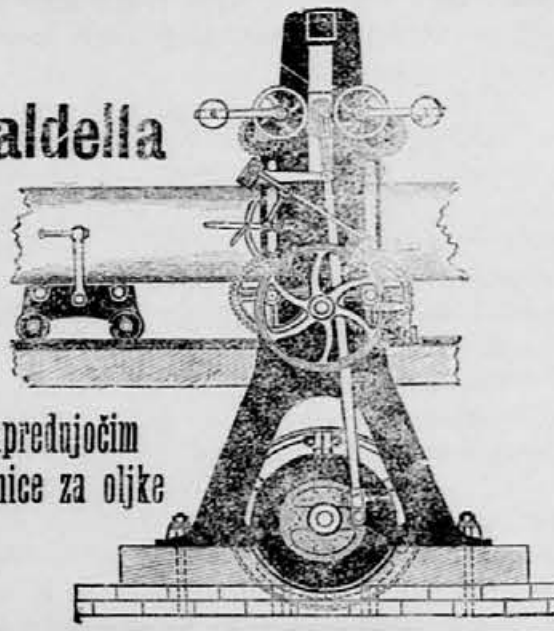
Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.

Stiskalnice za grozdje,

najnovejšega sestava na množiči se obrat in naprednočim pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke

z obratom na vijak in vodnim pritiskom.

Vedne stiskalnice. Proračuni na zahtevo.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

meji Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

Francesca

odpluje dne 7. julija t. l. v Novi York.

Cene jako nizke.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniško službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

EVGEN BUCHETTI

TRST — ulica delle Acque 2

Prodajalnica jestvin, kolonijalnega blaga, dlikates, svežega in suhega sadja.

Novi furlanski salami — Videmski kotekini — Graški gnat. — Ovčji sir pijemonteški — Ovčji sir star iz Karnije — Parmezan I. in II. vrste — Oljke zelene — Konserve iz pomodorov ital., najbolje vrste. Na debelo in drobno. Cene brez konkurence.

Kleparska delavnica**ARTURO PISCUR**

TRST — ulica dell' Istituto št. 5

izvršuje vsakovrstno delo po nizkih cenah.

Kuhinjska oprema

z krositra, emaila, in litega železa; vrči za mleko.

Stavbena dela, kakor žlebi in cevi.

O priliki birmo

se je oglasiti edino le v novi trgovini

G. Kehiayan

TRST, Corso št. 23.

Velika izbira ur

verziče, prstanov, priveskov, uhanov z diamanti in brez istih itd. Predmeti so znamenovani z najzmernejimi cenami.

Najpopolnejše jamstvo za vsako prodano ali popravljeno uro. Kupuje in menjava.

Uničevalci komarjev

Da bodeite spali mirno in brez nadlege, da si ohranite Vaše obleke in Vaše kože pred molji ter da uničite škodljive učinke nezdravega zraka po sobah in stanovanjih, rabite

ZIRILLI-jeve

kadeče se stožce

Na prodaj v vseh mirodilnicah in lekarnah.

Električno vpeljavo

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione št. 6.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho

(s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O priliki plesov se izvrši najhitreje. Pregrinjala se like po 20 vrč. komad.

Najfinejšo

namizno in jedilno olje

se vdobi pri

narodni zalogi olja

Trg Barriera št. 3. Ivan Milfontig, lastnik

Velika zaloga koles (bicikljev)**Germania in Nazionale**

koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletih potrebnih pritiskih

mehanična delavnica — kolesarska šola

GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma št. 3.

Vsi zdravniki se čudijo
čarobnemu vspehu.

„Yo“

je ozdravljivi ekstrakt neke japonske rastline in omogoči pravkar čudeže pri revmatizmu, želodčni bolezni, srčni boli, neudih, živčni šibkost, pomanjkanju spanja, mrzlih rokah in nogah, bledeli, krčeh, kožni bolezni, influenci, kašlju, nesnemu brenčanju, glavobolu. — „Yo“ čisti kri, podvoji pljučno in telesno moč, jači apetit in preskupnega; pomaga gotovo pri kataru vseh diševnih in prsnih boleznih. — „Yo“ je od bavljane medicinskega novinstva odobrena in vsak zdravnik bo potrdil, da boljši pripomoček ne obstoja. — „Yo“ se ne sme pogrešati v nobeni hiši. Tisoč zahvalnih pripoznanj priča, da pomaga „Yo“ v vseh slučajih in se že v par urah čuti ozdravljivi vspeh. — Cena steklenici 1 krona. Za popolno zdravljenje je treba 6-12 steklenic.

Edini uvoznik:

D. Schön v Milanu

Francesco Sforza 3.

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko pri Petrovics Drogueri, IV. Bécsi u. 2 v Budimpešti

kamor je nasloviti naročbe iz Avstro-Ogrske.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službeno osobje; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vknjižbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. naj se posluži **MALI OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravi v dosegu namena.